

Svenska PUR-gruppen fyller 25 år

Svenska PUR-gruppen bildades 1999 med syfte att arbeta för att verka i gemensamma frågor och lyfta fördelarna med polyuretan. Det har hänt en hel del under dessa 25 år och intresset samt PUR-gruppens betydelse ökar stadigt.

En stor del av de företag som arbetar med polyuretan i Sverige är medlemmar i svenska PUR-gruppen.

Medlemskapet ger dem möjlighet att tillsammans verka i viktiga frågor inom miljö och säkerhet.

– Många av våra medlemsföretag har varit med oavbrutet sedan starten för 25 år sedan vilket vi tycker är mycket roligt, säger Björn Leinen på LagoTech, ett av medlemsföretagen.

Säkerhet i produktionsprocessen

PUR-gruppen verkar för att ge medlemsföretagen bra förutsättningar för att, på ett säkert sätt, arbeta med de kemikalier som ingår i produktionsprocessen.

En av dessa kemikalier som framför allt ingår i elastomerer är butandiol, som för några år sedan hotades att förbjudas helt. Med gemensam kraft lyckades PUR-gruppen motverka ett förbud. Butandiol används som en tvärbindare och är unik i sin sammansättning, det hade varit svårt att producera utan den.

Isocyanatanvändning

Vid tillverkning av polyuretan hanteras isocyanat som kräver säker hantering och särskild utbildning. För att skydda arbetstagaren har EU beslutat om utbildningskrav vid hantering av isocyanater.

Arbetsmiljöverket ställer också krav på utbildning. För att underlätta för medlemsföretagen tillsatte PUR-gruppen därför en expertgrupp för att samla alla krav i en utbildning. Alla medlemsföretag får ta del av materialet som kan användas fritt internt för att utbilda egen personal.

Vänster: Polyuretanhjul gjutna mot metall

Nedan: Gjutna elastomerprofiler

Diverse PUR-material

Det nya utbildningskravet började att gälla i augusti 2023.

Forskning

PUR-gruppen är nu, tillsammans med RISE, i starten av ett projekt med fokus på hållbarhet och hur man på ett cirkulärt sätt hanterar polyuretan.

– Vi ser mycket fram emot detta spännande projekt som förhoppningsvis kommer att säkra vårt material på en framtida cirkulär marknad, säger Björn Leinen. Här finns det mycket att göra.

Informationsutbyte

PUR-gruppen är medlemmar i PU Europe, en viktig organisation för branschen, och samarbetar dessutom med både norska och danska PUR-gruppen med kontinuerligt informationsutbyte.

Man strävar efter att hålla sig och medlemsföretagen uppdaterade i vad

som händer både lokalt och globalt. Detta med flertalet kanaler, däribland PU-Europe.

– Vi sammanfattar kontinuerligt information från flertalet kanaler och skickar vidare viktigt och relevant material till medlemmarna, säger Björn Leinen. Vi har också en helt nyuppdaterad hemsida.

Arbetsgrupper

Vid särskilda händelser, såsom de nya kraven på utbildning, tillsätter PUR-gruppen arbetsgrupper som utreder och arbetar med den uppkomna frågan. Agendan varierar från år till år och det som styr är i mångt och mycket det som händer i branschen.

Styrelsen består av personer från både producerande företag och leverantörer i branschen.

– Vi är ett sammansvetsat gäng med god sammanhållning och miljö

Granulat från PUR-spill som kan användas till nya produkter

blir då automatiskt motiverande och innovativ, avslutar Björn Leinen.

Polyuretan ett mångsidigt material

Polyuretan, PUR, är ett plastmaterial med många fördelaktiga egenskaper. Det kan vara både hårt, mjukt och elastiskt och har många användningsområden.

Polyuretaner är en grupp av polymerer. De flesta polyuretaner består av en A-komponent (polyol(er) och andra råvaror) och B-komponent (isocyanaten). Beroende på vilka råvaror i A-komponenten som används och hur blandningsförhållandet varierar, skapas polyuretaner med de egenskaper som önskas.

Polyuretan är ett av våra mest flexibla material. Genom att tillsätta olika råvaror, såsom fibrer och pigment samt andra fyllmedel, kan egenskaperna varieras nästan obegränsat. Genom skillnader i blandning och tillverknings-teknik anpassas egenskaperna efter önskad användning.

Bidrar till hållbar miljö

Polyuretaner bidrar på flera sätt till en hållbar miljö.

Goda isolationsegenskaper i t ex byggmaterial förbättrar energieffektiviteten,

vilket minskar behovet av energi för uppvärmning och kylning. Polyuretanens låga vikt bidrar även till förbättrad bränseleffektivitet i fordon.

I ett kretslopperspektiv går polyuretan att återbruka. Vissa varianter kan smältas (TPU), andra kan malas och sedan återanvändas. Polyuretan är dessutom en god värmekälla vid förbränning.

PUR-svamp.

Vid testning av PUR-skum tar man fram en reaktionsprofil. Man reagerar en given mängd polyol och isocyanat i en bestämd volym i en bestämd temperatur och sen mäts starttid, tråttid och stigtid. Slutligen kapas toppen av svampen och den friskummade densiteten mäts.